

L'AGENDA DE LA PRESIDÈNCIA EN CLAU LOCAL

La Presidència espanyola del Consell de Ministres de la UE, una oportunitat per als governs locals

L'actual context europeu i la voluntat manifestada pel Govern espanyol de visibilitzar el rol de les ciutats i de la ciutadania durant la seva presidència, ha de servir per donar valor a la seva participació en l'aplicació i l'execució de les polítiques europees.

L'entrada en vigor del Tractat de Lisboa

La Presidència espanyola del Consell de la UE durant el primer semestre coincideix amb l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa. Això suposarà la necessitat de desenvolupar el reconeixement de nous principis, la remodelació institucional i l'aprofundiment de certes polítiques i la implementació de noves. Aquest Tractat recull aspectes clau que poden i han de tenir un impacte clar en com els governs locals s'ubiquen i es relacionen amb Europa. Si bé ja és habitual dir que al voltant del 80% de la normativa europea té un impacte directe en les polítiques que defineixen i apliquen els municipis, la traducció pràctica del reconeixement de l'autonomia local, de la cohesió territorial, de la diversitat cultural i de la subsidiarietat suposarà, encara amb més raó, que les ciutats i pobles del nostre territori prenguin consciència que la seva relació amb la UE va més enllà dels fons i els programes disponibles.

Per la seva banda, el Govern espanyol es troba davant d'una magnífica oportunitat per visibilitzar el model territorial espanyol, atès que el reconeixement per part del Tractat de Lisboa del principi d'autonomia local, contribuirà a desenvolupar la governança multinivell a Europa.

La revisió i l'adaptació de l'Estratègia de Lisboa

Un dels principals reptes de la Presidència espanyola és la revisió i l'adaptació de l'Estratègia de Lisboa. Aquesta revisió ha d'assegurar més eficàcia en la promoció del creixement i l'ocupació en una economia del coneixement i de baixa intensitat del carboni. El model que planteja la Presidència espanyola es basa en l'educació i la formació, la investigació i el desenvolupament i la innovació, així com en la sostenibilitat ambiental i social.

Tenint en compte l'impacte que la crisi econòmica i financera ha tingut especialment en els governs locals; i atès el fet que més del

70% de la ciutadania europea viu en ciutats; que la majoria de les emissions de carboni es produeixen a les ciutats, i l'impacte que pot tenir l'envelliment de la població, és fonamental que el reforçament de la competitivitat europea i la definició de les reformes estructurals incorporin la visió i les necessitats dels governs locals. És necessari revisar quina ha de ser la contribució de les ciutats. En aquest sentit, la proposta de la Presidència espanyola fa referència a involucrar les corporacions locals en el disseny i l'aplicació dels programes nacionals de reformes que es deriven de la revisió de l'Estratègia de Lisboa.

La Presidència espanyola vol involucrar les corporacions locals en el disseny i l'aplicació dels programes nacionals de reformes derivats de la revisió de Lisboa

El futur de la política de cohesió

La inserció de la cohesió territorial en la política de cohesió apareix també com una de la actuacions prioritàries de la Presidència. Aquest és un element clau per posar en relleu quines han de ser les relacions entre els territoris europeus i com aquests es posicionen en el seu propi espai i en el conjunt de regions europees en temes com són la cooperació territorial, la competitivitat, la connectivitat o la sostenibilitat. A més, ajudarà a incorporar temes d'interès per a la ciutadania com ara l'accés a serveis de diversa índole. És essencial aclarir quin impacte tindrà el que ja s'anomena tercera pota de la cohesió en la preparació dels nous Reglaments de fons estructurals per al proper període de programació (2014-2020) i, per tant, en la definició dels seus objectius i en la caracterització de les nostres ciutats en relació amb l'accés a aquests fons.

En la reunió informal de ministres de Cooperació Territorial que se celebri, es proposarà examinar la diversitat de models de cooperació territorial existents als estats membres entre els diferents nivells de l'Administració. Aquesta ha de ser una oportunitat per valorar el model espanyol d'administracions locals i el treball entre municipis i governs locals intermedis.

La mitigació i l'adaptació al canvi climàtic

La Presidència espanyola proposa dissenyar un marc d'actuació que reforci la sostenibilitat de les polítiques sectorials (energètica, R+D+I, agrícola i pesquera, entre altres) per poder contribuir a mitigar i adaptar-se al canvi climàtic. En aquest sentit, s'hauria d'incorporar al debat la realitat de les ciutats i les estratègies que estan desenvolupant els governs locals des d'una perspectiva global per fer front als impactes ambientals, econòmics i socials del canvi climàtic. Per tant, el marc d'actuació que es proposi hauria de tenir en compte iniciatives com ara el Pacte d'Alcaldes compromesos amb l'energia sostenible.

La prevenció de la delinqüència

La Presidència potenciarà l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques en l'atenció per part de l'Administració a les víctimes de la violència de gènere. D'altra banda, hi ha la voluntat de presentar i obrir el debat sobre l'activitat de la policia de proximitat en l'àmbit de la prevenció de la violència contra les dones i els nens i sobre polítiques de prevenció de la violència juvenil. En aquest sentit, els nostres municipis tenen molt a dir en la definició d'estratègies que tenen una visió global de tots aquells aspectes vinculats a la convivència ciutadana.

El reforçament de la política europea en matèria d'immigració i asil

Per donar continuïtat a les prioritats establertes pel Pacte Europeu d'Immigració i Asil, es preveu la celebració de la IV Conferència de Ministres responsables d'integració. El treball sobre integració d'immigrants ha d'incorporar aspectes vinculats al desenvolupament econòmic, la cohesió social i la igualtat d'oportunitats. D'altra banda, es vol impulsar l'aprovació de les directives que regulen les condicions d'entrada i exercici professional de treballadors immigrants no comunitaris. En un altre ordre de coses, es vol posar atenció a la qüestió dels menors immigrants no acompanyats. I finalment, la Presidència està interessada a obrir un debat sobre els vincles entre polítiques d'ocupació i polítiques migratòries.

Hi ha el compromís per part de la Presidència espanyola de potenciar el diàleg social en aquestes qüestions. S'hauria d'incloure com un actor prioritari en aquest debat els governs locals, com a administracions de proximitat, molt properes a la ciutadania i responsables en última instància d'assegurar la cohesió social i la convivència (sense disposar en molts casos de les competències i els recursos adients). És per això que és lloable la voluntat de millorar l'aplicació tècnica i financera del Programa de solidaritat i gestió de fluxos migratoris.

Els aspectes vinculats a la política social

La celebració, el 2010, de l'Any Europeu de Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social ofereix una oportunitat per revisar l'Agenda Social Europea. Aquesta revisió ha d'implicar a tots els nivells de l'Administració i els actors socials.

En relació amb l'envelliment de la població d'Europa, aquesta és una temàtica de cabdal importància per als governs locals. L'envelliment de la seva ciutadania està començant a tenir un impacte cada cop més important en el disseny de les polítiques públiques locals com en el disseny de les pròpies ciutats, així com en els àmbits sanitari, educatiu o econòmic, entre altres. El fet que durant la Presidència espanyola s'hagi de començar l'elaboració del Llibre blanc sobre l'envelliment a Europa i un programa europeu per a l'envelliment actiu ofereix una oportunitat perquè aquest faci una referència explícita als reptes que hauran d'afrontar les ciutats davant d'aquest canvi demogràfic.

El desenvolupament urbà i la Carta de Leipzig

El plantejament del concepte de rehabilitació urbana integral tindrà conseqüències en la definició de nous models urbans

La Presidència espanyola vol promoure els dos objectius principals de la Carta de Leipzig relatius al desenvolupament urbà: a) impulsar la sostenibilitat de les ciutats i l'ús integrat en les polítiques urbanes dels aspectes socials, econòmics i ambientals; i b) oferir una atenció especial al barris més desfavorits. El plantejament del concepte de rehabilitació urbana integral tindrà conseqüències en la definició de nous models urbans que contribueixin a la cohesió. Serà, per tant, imprescindible assegurar la coherència amb el Pla estatal de l'habitatge i rehabilitació (2009-2012) i la Llei de barris.

La celebració de la Cimera europea de governs locals

En el marc de la Presidència espanyola, i sota el seu patrocini, Barcelona acollirà del 23 al 24 de febrer una Cimera europea de governs locals. Aquest acte, organitzat conjuntament pel Govern espanyol, la Federació espanyola de municipis i províncies (FEMP) i la Diputació de Barcelona, amb el suport de la Generalitat de Catalunya, oferirà un espai perquè els electes locals de tot Europa puguin debatre sobre quines polítiques són clau per afavorir la cohesió econòmica, social i territorial dels seus propis territoris i de la pròpia UE; així com els passos per aconseguir ciutats i pobles més competitius i sostenibles. Aquesta cimera vol contribuir a visibilitzar el rol vertebrador que tenen els governs locals i la seva implicació en la definició i l'aplicació de les polítiques europees.